

Provincie Zuid-Holland
Aan Gedeputeerde voor Gezond en veilig, Mw. Adri Bom-Lemstra
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

Havennummer 2235
PortCity II, 4^e etage
Waalhaven Z.z. 19
3089 JH Rotterdam
Postbus 54200
3008 JE Rotterdam

T (010) 40 20 399
E info@deltalinqs.nl
I www.deltalinqs.nl

Rotterdam 20 december 2019

Doorkiesnummer (010) 40 20 323

KvK 24316844

Kenmerk I/D/AlgZkn/2019

E-mail jong@deltalinqs.nl

Betreft **Provinciaal beleid (p)ZZS**

Geachte mevrouw Bom-Lemstra,

Middels deze brief vestigen wij als bedrijfsleven vertegenwoordigd door VNCI, VNPI, VOTOB, Havenbedrijf Rotterdam NV en Deltalinqs, de aandacht op de consequenties die wij voorzien in de praktijk bij het uitvoeren van het onlangs vastgestelde Provinciaal beleid¹ over de omgang met (potentiele) Zeer Zorgwekkende Stoffen ((p)ZZS) en vragen daarbij om een realistische aanpak.

Wij vragen u om het beleid inzake (p)ZZS in lijn met de regelgeving te brengen en niet verder te gaan dan de regelgeving.

Wet- en regelgeving terugdringen emissies stoffen is niet nieuw

Wij onderschrijven de noodzaak voor het terugdringen van ZZS-emissies naar lucht en water. Het terugdringen van emissies van (risico-)stoffen heeft immers al jaren de aandacht van bedrijven. Er gelden Europese verplichtingen zoals de Industrial Emissions Directive (IED) en de Kaderrichtlijn Water. Daarnaast is de REACH-verordening relevant. De Nederlandse lijst met ZZS zijn stoffen die voldoen aan de criteria (kankerverwekkend, mutageen, giftig voor de voortplanting en persistent) gesteld in art. 57 van REACH. Per 1 januari 2016 geldt op grond van het Activiteitenbesluit de minimalisatieverplichting voor alle ZZS en de verplichting daarover elke 5 jaar informatie aan te leveren.

Voortgangsrapportage² provincie ZH: tot dusver geen overschrijdingen

Als eerste provincie is Zuid-Holland in 2017 gestart met het inventariseren van (p)ZZS bij bedrijven. In 2018 was de tweede en dit jaar de derde uitvraag. Bij de eerste twee uitvragen zijn in totaal 561 ZZS en 200 pZZS geïnventariseerd bij 75 bedrijven. Een belangrijke conclusie daarbij is dat er geen overschrijdingen zijn geconstateerd van de immissiegrenswaarden (het Maximaal Toelaatbaar Risico (MTR) voor de luchtkwaliteit en de MilieuKwaliteitsNorm (MKN) voor de waterkwaliteit). Dat betekent dat de emissies van deze ZZS in de Rijnmond geen gevaar voor de volksgezondheid zijn.

---

¹ Bijlage van de Nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) 2018-2021 Omgang met Zeer Zorgwekkende Stoffen, Provincie Zuid Holland.

² De tweede voortgangsrapportage 'project uitvraag ZZS', Provincie Zuid Holland.

Aanscherping provinciaal (p)ZZS-beleid leidt tot onnodige regeldruk en investeringen voor bedrijven

Het verbaast ons dan ook dat juist nu, zonder dat daar aanleiding voor is, de provincie ZH het ZZS-beleid aanscherpt. In de bijlage van de Nota VTH 2018-2021 wordt beschreven hoe provincie ZH omgaat met (P)ZZS. De Provincie ZH gaat daarbij verder dan nationale wet- en regelgeving door voor pZZS uit voorzorg in beginsel eenzelfde beleid te voeren als ZZS. Dit leidt tot onnodige regeldruk en investeringen voor bedrijven. Daarbij geeft de provincie ZH in de nota een nadere invulling aan de minimalisatieplicht. Beide aspecten worden hieronder toegelicht.

- Provincie ZH: voor potentiële ZZS eenzelfde beleid als ZZS

Wij begrijpen de aanpak om pZZS mee te nemen bij de inventarisaties van de uitvraag maar wijzen ongeclausuleerde maatregelen ter minimalisatie van pZZS af om onnodige regeldruk en investeringen voor het bedrijfsleven te voorkomen.

Potentiele ZZS zijn stoffen die mogelijk voldoen aan de ZZS-criteria, maar (nog) niet als ZZS zijn geïdentificeerd. Dit kan zijn omdat bepaalde gegevens ontbreken, of omdat de evaluatie van de beschikbare gegevens nog moet plaatsvinden. In de Nederlandse wet- en regelgeving is pZZS geen gedefinieerde categorie. De Staatsecretaris van Infrastructuur en Waterstaat heeft in haar kamerbrief van 5 juni 2018³ de systematiek van (p)ZZS toegelicht en daarbij expliciet gestipuleerd dat het bij pZZS “per definitie gaat om stoffen die (nog) niet als ZZS ingedeeld zijn, waardoor de bij ZZS behorende verplichtingen ook niet van toepassing zijn”.

Als stoffen op de pZZS-lijst staan dan wordt er in verband met de REACH-wetgeving onderzoek naar deze stoffen gedaan. Die informatie die nieuw vergaard wordt, geeft uitsluitel of de individuele stof daadwerkelijk dusdanig zorgelijk is en daarom op de ZZS lijst terecht komt of dat dat niet het geval is en de stof vervolgens van de pZZS-lijst wordt verwijderd (wat tot dusver bij 70% het geval was). Voor de goede orde wijzen wij erop dat de motivering in de nota VTH ten aanzien van pZZS niet juist is; Gesteld wordt dat “aan plaatsing op de ZZS-lijst een screening vooraf gaat van beschikbare wetenschappelijke gegevens met betrekking tot de potentieel schadelijke gevolgen.” Uit de beschrijving door het RIVM (notitie “samenstellen lijst potentiële ZZS”, 6 september 2018) valt echter op te maken dat het RIVM zich beperkt tot een algoritmische procedure, waarvan een screening van beschikbare wetenschappelijke gegevens geen onderdeel uitmaakt.

Nu de provincie ZH aangeeft uit voorzorg voor pZZS eenzelfde beleid te voeren als ZZS, betekent dit het volgende in de praktijk:

- Bedrijven kunnen verzocht worden om voor een aanwezige pZZS aan de minimalisatieplicht te voldoen. Daarbij kunnen bedrijven tot (verregaande) maatregelen gedwongen worden zonder dat er vooraf een beoordeling heeft plaatsgevonden of de pZZS werkelijk een gevaar in zich heeft, oftewel of de pZZS voldoet aan de criteria gesteld in art. 57 van REACH;

---

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2017–2018, 28 089, nr. 88

- Als bedrijven op basis van dit beleid van de provincie ZH maatregelen opgelegd krijgen om een pZZS te minimaliseren, kan dit tot investeringen leiden die later helemaal niet noodzakelijk blijken te zijn. Dat is juist de reden waardoor een onderscheid is gemaakt tussen ZZS en pZZS.
- Het leidt tot onduidelijkheid en rechtsonzekerheid. De emissies van deze pZZS zijn in de meeste gevallen al geregeld via Europese best beschikbare technieken (BBT) documenten (BREF's) of in het Activiteitenbesluit (gO, gA, sO en sA groepen). Er gelden al wettelijke normen. Bovendien wordt de lijst met pZZS door het RIVM regelmatig geactualiseerd en is daardoor erg veranderlijk
- Provincie ZH: striktere invulling minimalisatieplicht
In het beleid geeft provincie ZH aan hoe om te gaan met de 'minimalisatieplicht' waarbij het streven in beginsel blijikbaar altijd is naar een nul emissie door toepassing van substitutie of vermijding. Indien dat niet mogelijk is, worden richtlijnen beschreven waarbij in het beleid onderscheid gemaakt wordt tussen nieuwe- en bestaande activiteiten, productiebedrijven en niet-productiebedrijven en lucht en water. Dit beleid wijkt af van het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling. Daarbij wijzen wij onder meer op het volgende:
  - Het Activiteitenbesluit richt zich bij ZZS op minimalisatie maar spreekt niet over nul emissie. Bij het streven van de provincie ZH naar substitutie of vermijding van ZZS merken wij op dat er vele ZZS essentieel zijn voor de Nederlandse economie en niet op korte of middellange termijn vervangen kunnen worden. Wij vragen om een realistische kijk bij de aanpak van (p)ZZS en de focus op nul emissie.
  - Voor 'nieuwe activiteiten' staat provincie ZH – anders dan het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling – in beginsel geen hoger risiconiveau toe dan het verwaarloosbaar risico (VR).
  - Bij bestaande activiteiten streeft provincie ZH – anders dan het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling – naar een risiconiveau onder het VR. Indien dat niet mogelijk is, staan zij ten hoogste de feitelijk geconstateerde emissies toe voor zover deze niet leiden tot een overschrijding van het maximaal toelaatbaar risico (MTR).
  - Bij uitbreiding van bestaande activiteiten (qua productiecapaciteit) wordt gestreefd naar ten hoogste gelijkblijvende totale vergunde emissies (stand-still-beginsel) en de impact hiervan op - het risiconiveau van - de immissie.

Wij vragen u om het beleid in lijn met de regelgeving te brengen en niet verder te gaan dan de regelgeving.

Verzoek om kosteneffectiviteit en een integrale benadering bij maatregelen

De aanpak van ZZS behoort aan te sluiten bij de uitgangspunten van REACH, waarbij ook rekening wordt gehouden met kosten en baten van de maatregelen. Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor kosteneffectiviteit bij het vaststellen van maatregelen. Ook al heeft een bronaanpak de voorkeur, neemt dat niet weg dat een integrale benadering soms tot andere voorkeuren zou leiden. Denk aan het verbranden van emissies, waarbij de ZZS - die vaak nog in relatief geringe mate geëmitteerd worden - geminimaliseerd worden, maar waarbij een relatief grote hoeveelheid aardgas moet worden verbrand en waarbij CO2 vrijkomt.

Rotterdam 20 december 2019
Bladnummer 4/4

Kortom het recent vastgesteld (p)ZZS-beleid van de provincie Zuid-Holland betekent in de praktijk voor bedrijven in deze provincie een mogelijk tweejaarlijks wisselend beleid voor de aanpak van bepaalde stoffen met bijbehorende rechtsonzekerheid. Dit leidt tot onnodige regeldruk en is slecht voor het investeringsklimaat. Wij vragen om een realistische aanpak die uitgaat van een integrale beoordeling en daarbij de kosteneffectiviteit van mogelijke maatregelen meeweegt. Wij vragen u om het beleid in lijn met de regelgeving te brengen en niet verder te gaan dan de regelgeving.

Uiteraard zijn we graag bereid tot een verdere toelichting op deze brief middels een gesprek.

Met vriendelijke groet,

S.W.A. Lak
Voorzitter Deltalinqs

Mede namens:

Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie (VNCI)
Vereniging Nederlandse Petroleum Industrie (VNPI)
Vereniging van Nederlandse tankopslagbedrijven (VOTOB)
Havenbedrijf Rotterdam NV

CC:

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, DG Milieu en Internationaal de heer R.P. Lapperre
DCMR, waarnemend directeur, de heer M.M. de Hoog